

Delegationsordning för Överförmyndarnämnden i Katrineholms kommun

Dokumentinformation

Beslutshistorik

Antagen av överförmyndarnämnden 2025-12-11 § 2

Senast ändrad

2025-11-24, § 2

Giltighet

Gäller tills vidare från och med 2026-01-01

Förvaltarekap¹

Inom överförmyndarnämndens ansvarsområde

Kategori

- Anvisningsdokument

Uppföljning

Hur: Översyn av dokumentet

När: Vid behov

¹ Förvaltarekapet innebär ansvar för att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Innehåll

Beslutshistorik.....	2
Senast ändrad	2
Giltighet.....	2
Förvaltarens skap	2
Kategori	2
Uppföljning	2
Innebörden av delegering.....	4
Vad kan delegeras?	4
Till vem får beslut delegeras?	4
Ordförandebeslut	4
Vidaredelegering	4
Anmälan av beslut fattade på delegation	5
Jäv.....	5
Delegation på överförmyndarens vägnar.....	5
Avslå, avskriva eller avvisa	5
Beslut utan delegation	6
Revidering av bestämmelser i delegationsordningen.....	6
Delegationsförteckning.....	7

Innebörden av delegering

Delegering enligt kommunallagen (2017:725) KL, innebär att beslutanderätten i ett visst ärende eller i en ärendegrupp flyttas över till någon annan (delegaten). Ett beslut som fattas av en delegat gäller på samma sätt som om nämnden själv fattat beslutet. Nämnden kan inte ändra en delegats beslut, men däremot återkalla delegeringsuppdraget.

Nämnden kan också föregripa ett beslut i ett enskilt ärende genom att själv ta över ärendet och fatta beslut. En delegat kan välja att hänskjuta ett ärende till nämnden.

Vad kan delegeras?

Delegering förutsätter att kommunfullmäktige i ett reglemente eller i ett särskilt beslut uppdragit till nämnden att hantera ett visst verksamhetsområde eller besluta i vissa ärenden. Av 6 kap 38 § kommunallagen framgår det dock att beslutanderätt ändå inte kan delegeras när det gäller:

- Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- Framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
- Ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras
- Beslut av rent verkställande karaktär (ska tolkas restriktivt) får tas av anställd, och behöver inte delegeras av nämnden.

Till vem får beslut delegeras?

En nämnd får, enligt 6 kap 37 § kommunallagen uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även uppdra åt en anställd att besluta på nämndens vägnar i visst ärende eller viss grupp av ärenden.

En nämnd får däremot inte överlåta till förtroendevald och anställd att besluta i förening eftersom olika bestämmelser är tillämpliga när förtroendevalda och anställda delegeras beslutsrätt.

Ordförandebeslut

I ärenden av brådskande karaktär kan nämndens ordförande fatta beslut i nämndens ställe (se 6 kap 39 § kommunallagen). Nämndens förste och andre vice ordförande träder i ordförandens ställe vid dennes frånvaro.

Ordförandebeslut enligt 6 kap 39 § KL kan tas även om delegering enligt 6 kap 37 § kommunallagen inte skett och även om delegering inte ens varit möjlig, enligt 6 kap 38 § samma lag, kravet är att beslutets karaktär gör det så brådskande att beslutet måste tas före nästa nämndsammanträde.

Vidaredelegering

Enligt bestämmelser i kommunallagen kan förvaltningschefen vidaredelegera beslut som nämnden delegerat till denne.

Anmälan av beslut fattade på delegation

Enligt bestämmelser i kommunallagen beslutar nämnden om och hur beslut som är fattade på delegation ska anmälas till nämnden (ordförandebeslut fattade med stöd av 6 kap 39 § kommunallagen ska dock alltid anmälas till nämndens nästa sammanträde). Syftet med anmälan är att nämnden ska få information om hur den delegerade beslutsrätten utövas.

Beslut i ärenden enligt föräldrabalken (1949:381), lagen om god man för ensamkommande flyktingbarn (2005:429) och förmyndarskapsförordningen (1995:379) vilka har fattats på delegation måste inte anmälas till nämnden (19 kap 14 § föräldrabalken).

Andra beslut som fattas med stöd av delegation ska alltid anmälas till nämnd, exempelvis beslut enligt offentlighet- och sekretesslagen, kommunallagen och förvaltningslagen. Genom anmälan av delegationsbeslut får nämnden information om tjänstemännens ställningstaganden och kan på så vis utöva kontroll. Observera att samtliga ärenden som avser beslut rörande personal, investeringar, annan upphandling m.m. återfinns inom kommunstyrelsens delegationsordning.

Jäv

En delegat eller ledamot som är jävig får inte handlägga eller fatta beslut i ett ärende. Det regleras i 6 kap 28–32 §§ och 7 kap 4 § kommunallagen. Den som själv ser att man kan antas vara jävig i ett ärende har en skyldighet att anmäla detta.

Delegation på överförmyndarens vägnar

Möjligheterna till delegation på överförmyndarens vägnar regleras i 19 kap 14 § föräldrabalken (FB).

Överförmyndarnämnden får uppdra åt en ledamot, en ersättare som har kallats till tjänstgöring eller en kommunal tjänsteperson med den kompetens som behövs att på nämndens vägnar avgöra vissa ärenden. Lagtextens utformning medger att beslutanderätt även kan delegeras till en kommunal tjänsteperson i annan kommun. Nämnden ska i sitt beslut ange vilka slag av ärenden som uppdraget omfattar.

Får ej delegeras:

- En framställning eller ett yttrande till kommunfullmäktige,
- beslut enligt 11 kap 20 § FB att entlediga en god man eller förvaltare från uppdraget,
- beslut att häva avtal om sammanlevnad i oskiftat bo,
- förelägga vite
- avslagsbeslut
- ärenden där utgången bedöms tveksam

Enlig Länsstyrelsens mening ingår inte beslut om arvode i den uppräknade typen av ärenden och att det därför är möjligt att delegera beslut om avslag på arvode.

Avslå, avskriva eller avvisa

När ett ärende avslås har ärendet prövats i sak, genom att säga nej till det som begärs.

Att ett ärende anvisas innebär att ärendet inte ens prövas i sak. Anledningen kan till exempel vara att ett överklagande kommit in efter att tiden för överklagande gått ut eller att en ansökan kommit in till fel myndighet (se till exempel 45 § förvaltningslagen (2017:900), FL. Här handlar det alltså om att det finns ett hinder för att pröva saken.

Även när ett ärende avskrivs innebär det att ett ärende inte prövas i sak. Anledningen kan exempelvis vara att den som ansökt om god man väljer att återkalla ansökan eller att personer avlider.

Beslut om att avskriva ett ärende eller avvisa ett ärende behöver inte hänskjutas till nämnd.

Beslut utan delegation

De beslut som inte är delegerade ska fattas av nämnd.

Om en anställd fattar ett beslut utan stöd av en delegation av en delegation, eller i strid med sin delegation kan beslutet i fråga angripas rättsligt. Detta kan ske på olika sätt beroende på vilket slags beslut det är och på vilket sätt beslutsfattaren har brustit i sin överträdelse av behörighet. Skulle en beslutsfattare fatta ett beslut som helt sakna förankring i någon form av delegation betraktas i normalfallet beslutet i fråga som en så kallad nullitet – det vill säga som om beslutet aldrig fattats alls.

Revidering av bestämmelser i delegationsordningen

En översyn sker av delegationsordningen vid behov. Vid ny lagstiftning eller om det av andra skäl är av stor vikt kan ändring ske.

Delegationsförteckning

Nedan följer en förteckning över i vilka fall Överförmyndarnämnden delegerar sin beslutanderätt, med stöd av 6 kap 37 § KL.

Om beslutanderätten är delegerad till anställd i denna förteckning kan alltid nivåerna över träda i delegatens ställe, vid behov.

Nivå att fatta beslut:

- A) Enhetschef
- B) Handläggare
- C) Granskningshandläggare

Ärendegrupp Ärende	Delegat	Anmärkning	Lagrum
Generella ärenden			
Rätt att föra nämndens talan vid sammanträde i domstol inom överförmyndarnämndens verksamhetsområde	Handläggare		
Rätt att utfärda fullmakt för annan att föra nämndens talan vid sammanträde i domstol inom överförmyndarnämndens verksamhetsområde	Enhetschef		
Besluta på nämndens vägnar i brådskande ärenden	Ordförande	Ordförandebeslut	Kommunallag (2017:725) 6 kap 39 §
Förtroendevaldas deltagande i kurser och konferenser	Ordförande		
Avslag på enskilds begäran om ärendes avgörande	Handläggare		Förvaltningslagen (FL) 12 §
Avvisa ombud	Handläggare		FL 14 §
Förelägga ett ombud att styrka sin behörighet genom fullmakt	Handläggare		FL 15 §
Jäv avseende tjänsteperson	Enhetschef		FL 18 §
Föreläggande om komplettering	Granskningshandläggare		FL 20 §
Rättelse av beslut	Granskningshandläggare		FL 36 §
Ändring av beslut	Granskningshandläggare		FL 37–39, 46 §§
Rättidsprövning och avvisa beslut	Granskningshandläggare		FL 45 §

Utfärdande av
förvaltarfrihetsbevis

Granskningshandläggare

Begära uppgifter ur belastningsregistret	Granskningshandläggare	Förordning (1999:1134) om belastningsregister 11 § p 14
--	------------------------	---

**Tryckfrihetsförordningen
(1949:105)**

Prövning av fråga om utlämnade av allmän handling	Handläggare	2 kap 14 §
---	-------------	------------

**Offentlighets- och sekretesslag
(2009:400)**

Prövning av fråga om utlämnade av allmän handling. Helt eller delvis avslag på begäran om utlämnande av allmän handling	Handläggare	6 kap 2–3 §§ 10 kap 4, 13–14 §§ 12 kap 2 § 21 kap 4 §
---	-------------	--

Beslut om förbehåll vid utlämnande av sekretessbelagd uppgift	Enhetschef	32 kap 4–5 §§
---	------------	---------------

Uppgifter till riksdagen eller regeringen	Handläggare	15 §
---	-------------	------

Uppgifter om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som kan lämnas till annan myndighet för brottsbekämpning, felaktiga utbetalningar eller fusk	Handläggare	15 a § (21–40 kap)
---	-------------	--------------------

**Ärenden från Föräldrabalken
(FB)**

Tillfällig vårdnadshavare

Beslut om arvode och ersättning till tillfällig vårdnadshavare	Granskningshandläggare	FB 6:10 f
--	------------------------	-----------

Om förmyndare

Ansöka om förordnande och entledigande av förmyndare eller medförmyndare	Handläggare	FB 10:18
--	-------------	----------

Om god man och förvaltare

Förordna god man i förmyndares ställe	Handläggare	FB 11:1
---------------------------------------	-------------	---------

Förordna god man vid motstridiga intressen	Handläggare	FB 11:2
--	-------------	---------

Förordna god man för bortavarande	Handläggare		FB 11:3
Förordna god man vid byte	Handläggare		FB 11:4
Beslut om omfattning av förvaltarskap	Handläggare	När rätten överlåter åt ÖFN att besluta om det	FB 11:7 3 st.
Förordna förvaltare vid byte	Handläggare		FB 11:7
Ansöka om god man eller förvaltare	Handläggare		FB 11:15
Ansöka om interimistisk god man eller förvaltare	Handläggare		FB 11:18
Upphörande av godmanskap enligt FB 11:1-3. Entledigande av ställföreträdare	Handläggare		FB 11:19, 19b
Ansöka om upphörande av godmanskap/förvaltarskap	Handläggare		FB 11:21
Ansöka om jämkning av godmanskap/förvaltarskap	Handläggare	Gäller även interimistiskt beslut	FB 11:23

Allmänna bestämmelser om förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet

Samtycke i efterhand till ingånget avtal	Handläggare		FB 12:10
Beslut om fördelning av förvaltning mellan flera ställföreträdare	Handläggare		FB 12:12
Beslut vid oenighet mellan ställföreträdare	Handläggare		FB 12:12
Beslut om ställande av säkerhet	Handläggare		FB 12:13
Beslut om arvode och ersättning till förordnad ställföreträdare	Granskningshandläggare		FB 12:16
Beslut om arvode och ersättning till legala förmyndare	Granskningshandläggare		FB 12:17

Föräldrars förmyndarförvaltning

Samtycke till placering av medel i aktier eller annat			FB 13:6
- upp till 500 000 kronor	Handläggare		
Samtycke till uttag från spärrat konto	Handläggare		FB 13:8

- upp till ett prisbasbelopp	Granskningshandläggare	
Lättnader i eller upphörande av överförmyndarkontroll	Handläggare	FB 13:9
Samtycke till förvärv eller upplåtelse av den omyndiges fasta egendom eller nyttjanderätt till sådan egendom och upplåtande av nyttjanderätt, panträtt m.m. till sådan egendom	Handläggare	FB 13:10
Samtycke till understöd	Handläggare	FB 13:11
Samtycke till upptagande av lån eller att ingå annan skuldförbindelse, ingå borgensförbindelse eller att ställa den omyndiges egendom som säkerhet	Handläggare	FB 13:12
Samtycke till att den omyndige får driva rörelse och samtycke till att föräldrar driver rörelse för den omyndiges namn	Handläggare	FB 13:13
Befrielse från redovisningsskyldighet respektive medgivande till redovisning i förenklad form	Handläggare	FB 13:16
Anstånd med avlämnande av redovisning	Granskningshandläggare	FB 13:17
Beslut om föreläggande om redovisning	Handläggare	FB 13:18
Beslut om skärpande föreskrifter	Handläggare	FB 13:19
Beslut om tid och plats för granskning av förvaltning	Granskningshandläggare	FB 13:21
Förordnade förmyndares, gode mäns och förvaltares vård av egendom		
Samtycke till placering av huvudmans medel		FB 14:6
- upp till 500 000 kronor	Handläggare	
Samtycke till uttag av huvudmans medel från spärrat konto	Handläggare	FB 14:8
- upp till ett prisbasbelopp	Granskningshandläggare	
Upphörande av kontroll eller lättnader i kontroll	Handläggare	FB 14:10

Samtycke till förvärv eller upplåtelse av den omyndiges fasta egendom eller nyttjanderätt till sådan egendom och upplåtande av nyttjanderätt, panträtt m.m. till sådan egendom	Handläggare	FB 14:11
Samtycke till understöd	Handläggare	FB 14:12
Samtycke till upptagande av lån eller att ingå annan skuldförbindelse, ingå borgensförbindelse eller att ställa egendom som säkerhet	Handläggare	FB 14:13
Samtycke till att driva rörelse	Handläggare	FB 14:14
Beslut om redovisning	Granskningshandläggare	FB 14:16
Befrielse från redovisningsskyldighet respektive medgivande till redovisning i förenklad form	Handläggare	FB 14:19
Anstånd med avlämnande av redovisning	Granskningshandläggare	FB 14:20
Beslut om skärpande föreskrifter	Handläggare	FB 14:21
Beslut om tid och plats för granskning av förvaltning	Granskningshandläggare	FB 14:23
Befrielse från redovisningsskyldighet respektive medgivande till redovisning i förenklad form (dödsbo)	Handläggare	FB 14:24
Vård av rätt i dödsbo, m.m.		
Införda redogörelse för skifteshinder och bestämma särskild tid för sådan redogörelse	Granskningshandläggare	FB 15:3
Samtycke till rättshandling vid dödsboförvaltning	Handläggare	FB 15:4
Samtycke till egendomens fördelning vid bodelning eller arvskifte	Handläggare	FB 15:5
Anstånd med avlämnande av redovisning	Granskningshandläggare	FB 15:8

Tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet

Utse annan att gå igenom räkenskaper m.m.	Granskningshandläggare	FB 16:3
Beslut om tid och plats där handlingar ska hållas tillgängliga	Granskningshandläggare	FB 16:3
Beslut om anteckning och anmärkning på granskade handlingar	Granskningshandläggare	FB 16:4, 16:5
Inhämtande av yttrande från berörda innan samtycke till förvaltningsåtgärd av större vikt.	Handläggare	FB 16:9 1 stycket
Återkallande av samtycke till förvaltningsåtgärd av större vikt	Enhetschef	FB 16:9 2 stycket
Begära uppgift hos myndighet	Granskningshandläggare	FB 16:10
Begära uppgift hos bank	Granskningshandläggare	FB 16:10 a

Vissa gemensamma bestämmelser om rättegången

Överklagandet av rättsens beslut angående förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap	Handläggare	FB 20:3
Anlita ombud	Enhetschef	FB 20:7

Förmyndarskapsförordning (1995:379) (FF)

Granskning av förvaltarskap och prövning om det finns skäl att ansöka om upphörande	Handläggare	FF 5 §
Överflyttning av ärende	Granskningshandläggare	FF 6 §
Utlämnande av registerutdrag	Granskningshandläggare	FF 11 §

Ärenden från Lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn (LEB)

Förordnande av god man	Handläggare	LEB 2 §, 3 §
Upphörande av godmanskap	Handläggare	LEB 5 §
Beslut om byte och entledigande av god man	Handläggare	LEB 6 §
Bereda barn tillfälle att yttra sig med anledning av upphörande	Handläggare	LEB 7 §

av godmanskap respektive
entledigande av god man

Bereda tilltänkt god man samt förordnad god man, tillfälle att yttra sig före förordnande respektive entledigande	Handläggare	LEB 9 §
---	-------------	---------

Ärenden från Lag (2017:310) om framtidsfullmakter (LOF)

Utse god man att företräda fullmaktsgivaren	Handläggare	LOF 17 §
---	-------------	----------

Begära upplysningar och redovisning	Granskningshandläggare	LOF 25 §
-------------------------------------	------------------------	----------

Beslut om att framtidsfullmakten, helt eller delvis, inte längre får brukas av fullmaktshavaren	Handläggare	LOF 26 §
---	-------------	----------

Ärenden från Fastighetsbildningslag (1970:988)

Förordnande om god man för upplöst bolag eller annan upplöst sammanslutning som äger del i fastighet	Handläggare	som berörs av fastighetsbildningsförrättning	Fastighetsbildningslag 4:12
--	-------------	--	-----------------------------

Ärenden från Expropriationslag (1972:719)

Förordnande om god man för upplöst bolag eller annan upplöst sammanslutning som äger del i fastighet	Handläggare		Expropriationslag 3:2a §, 5:5a §
--	-------------	--	----------------------------------

Lag (1935:46) om tillsyn i vissa fall å oskiftat dödsbo efter medborgare i Danmark, Finland, Island och Norge

Tillsyn över gode mannens uppdrag och i beslut i anledning därav	Handläggare	2 §
--	-------------	-----

Ärenden från EU:s allmänna dataskyddsförordning (GDPR)

Beslut att ta ut en avgift eller vägra att tillmötesgå begäran om begäranden är uppenbart ogrundade eller orimliga	Handläggare	GDPR artikel 12.5
--	-------------	-------------------

Beslut om utlämnande av registerutdrag samt beslut att avvisa begäran om registerutdrag	Handläggare	GDPR artikel 15
---	-------------	-----------------

Beslut om den registrerades rätt till rättelse	Handläggare	GDPR artikel 16
Beslut om den registrerades rätt till radering	Handläggare	GDPR artikel 17
Beslut om den registrerades rätt till begränsning av behandling	Handläggare	GDPR artikel 18
Beslut om underrättelse till tredje man om rättelse eller radering av personuppgifter eller begränsning av behandling	Handläggare	GDPR artikel 19
Beslut om den registrerades rätt till dataportabilitet	Handläggare	GDPR artikel 20
Beslut med anledning av den registrerades rätt att göra invändningar	Handläggare	GDPR artikel 21
Ingå personuppgiftsbiträdesavtal inklusive instruktioner	Enhetschef	GDPR artikel 28
Beslut att anmäla en personuppgiftsincident samt upprätta anmälan och dokumentation	Enhetschef	GDPR artikel 33–34
Fastställa konsekvensbedömning avseende dataskydd	Enhetschef	GDPR artikel 35